

PITANJA ZA PONAVLJANJE IZ RAZVOJNE PSIHOLOGIJE:

1. Koja od navedenih faza nije po Piagetu:
 - a) senzomotorna
 - b) operacionalna faza
 - c) faza formalnih operacija
 - d) oralna faza
2. Pojava da dijete lutki tepa, hrani i priča s njom zove se:
 - a) empatija
 - b) konkretnost
 - c) egocentrizam
 - d) animizam
3. Osnovnim stilovima roditeljstva pridružite opise ponašanja roditelja.
 - a) autoritativni roditelj 1. nisko na dimenziji nadzora, visoko na dimenziji topline
 - b) ravnodušni roditelj 2. visoko na dimenziji nadzora, visoko na dimenziji topline
 - c) popuštajući roditelj 3. nisko na dimenziji nadzora, nisko na dimenziji topline
4. visoko na dimenziji nadzora, a nisko na dimenziji topline
4. U kojem se razvojnom razdoblju javlja sposobnost apstraktnog mišljenja?
5. Kako se zove prestanak menstruacije zbog hormonskih promjena koji se zbiva kod žena oko 50. godine?
6. Ukratko opišite kako se provodi transverzalno istraživanje u razvojnoj psihologiji. Navedite jednu prednost takvog istraživanja u odnosu na longitudinalno istraživanje.
7. Zadnja faza u prenatalnom razvoju je:
 - a) faza začeća
 - b) faza fetusa
 - c) faza embrija
 - d) faza zigote
8. Pitanja poput „Tko sam?“ , „Kakve su moje sposobnosti?“, „Koji je smisao života?“ najčešće se postavljaju u:
 - a) srednjem djetinjstvu
 - b) adolescenciji
 - c) zreloj dobi
 - d) staračkoj dobi
9. Poveži fazu kognitivnog razvoja sa redoslijedom javljanja:
 - a) razdoblje formalnih operacija 1. prva faza kognitivnog razvoja
 - b) senzomotorno razdoblje 2. druga faza kognitivnog razvoja
 - c) predoperacionalno razdoblje 3. treća faza kognitivnog razvoja
4. četvrta faza kognitivnog razvoja
10. Koja je osnovna karakteristika mišljenja djece u ranom djetinjstvu?
11. Objasni na primjeru kako znamo da je načelo konzervacije usvojeno?
12. U senzomotornoj fazi razvoja dijete se nalazi:
 - a) od rođenja do 2. godine života
 - b) od 2. do 4. godine života
 - c) od 4. do 6. godine
 - d) od 6. do 8. godine
13. Razvojnim razdobljima pridružite njihova obilježja:
 1. razdoblje konkretnih operacija
 2. predoperacionalno razdoblje
 3. razdoblje formalnih operacija

- A) apstraktno mišljenje
- B) usvojeno načelo konzervacije
- C) egocentrizam
- D) početak shvaćanja stalnosti objekta

14. Navedite ime i prezime poznatog istraživača spoznajnog razvoja djece koji je razlikovao četiri faze u razvoju mišljenja?

15. U ispitivanju razvoja govora psiholozi testove rječnika mogu primijeniti na različitim skupinama djece različite starosne dobi. Kako se zove ova metoda razvojne psihologije?

16. Ukratko opišite osnovna obilježja kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja u ranom djetinjstvu.

17. Koja je faza u prenatalnom razvoju posljednja?

- A. faza začeća
- B. faza fetusa
- C. faza embrija
- D. faza zigote

18. Pitanja poput „Tko sam?“, „Kakve su moje sposobnosti?“ i „Koji je smisao života?“ najčešće se postavljaju

- A. u srednjem djetinjstvu
- B. u adolescenciji
- C. u zreloj dobi
- D. u staračkoj dobi

19. Koje je osnovno obilježje mišljenja djece u ranom djetinjstvu?

20. Beba Helena ima 15 dana. Koji refleks kod Helene izazivaju roditelji kada joj prislone prst na obraz?

- A. refleks hvatanja
- B. refleks sisanja
- C. refleks smijanja
- D. refleks kihanja

21. Niko je zaboravio igračku kod kuće i zbog toga je tužan. Da ga razveseli, mama kaže da će mu, u krajnjoj liniji, kupiti novu igračku. Nakon nekog vremena Niko pita mamu kada će konačno stići u „krajnju liniju“. Kako se naziva ovo obilježje Nikinog mišljenja?

- A. egocentrizam
- B. konzervacija
- C. animizam
- D. konkretnost

22. Ivan i Antun su braća. Roditelji su vrlo rano primijetili da se njihovi sinovi razlikuju u svojim reakcijama. Ivan je uvijek burno i eksplozivno reagirao, a Antun je smiren i vrlo rijetko gubi nadzor nad svojim ponašanjem. Čitali su da su te razlike u velikoj mjeri određene nasljeđem. Također, nedavno su uočili i druge promjene u njihovom ponašanju. Kad su ove godine Ivanu rekli da za Svetog Nikolu stavi čizmicu na prozor, on se nasmijao i rekao da zna da oni stavljaju čokolade. Zaključili su da je on polaskom u školu postao zreliji dječak. Primijetili su i da Antun sve više vremena provodi vani sa svojim prijateljima, a kad je u kući uglavnom je u svojoj sobi. Vrlo je kritičan prema svojim odraslima i smatra da su često licemjerni i nemoralni. Pokušaji roditelja da ga uvjere da je u životu važan kompromis i realnost, bezuspješni su.

U kojem se razdoblju spoznajnog razvoja nalazi Ivan prema istraživaču Jeanu Piagetu?

23. U kojem se razvojnome razdoblju nalazi Antun?

24. Kako se naziva osobina po kojoj se Antunovo i Ivanovo ponašanje razlikuje već od vrlo ranih dana života.

25. Kako se naziva Antunov kritički stav prema odraslima i njihovoj sklonosti da u životu rade kompromis i budu realni?

26. U prenatalnom razvoju na plod utječu i okolinski činitelji. Objasni trudnicama tri različita okolinska činitelja koji mogu biti rizični u trudnoći.
27. Koja su dva glavna činitelja koja određuju našu inteligenciju?
28. Zašto djeca u pubertetu naglo izrastu?
29. Mali Marko pokrije se ručnikom preko glave misleći da ga u tom slučaju roditelji ne mogu vidjeti. Kako se naziva takav način mišljenja kod male djece?
30. Petogodišnja Nina razgovara s tetom na telefon i kaže joj: „Pogledaj moju novu haljinu” i malo se odmiče od slušalice da teta bolje vidi. Kako se naziva ovo obilježje Ninina mišljenja?
- A.** animizam
B. konkretnost
C. egocentrizam
D. konzervacija
31. Kako se naziva mišljenje Milinih roditelja koje je suprotno njezinomu idealizmu?
32. Kako se naziva odgojni stil Milinih roditelja?
33. Psiholozi su kroz dulji niz godina pratili školske ocjene učenika i uspoređivali ih s rezultatima dobivenima u testovima inteligencije. Koju su istraživačku metodu razvojne psihologije primijenili?
34. Koža ljudi koji su cijeli svoj radni vijek proveli na otvorenome pod utjecajem hladnoće, sunca, vjetrova i kiše je izborana. Kako se naziva ova vrsta starenja?
35. Četverogodišnja Marija ne voli mlijeko. Mama uporno traži da Marija popije mlijeko. Ulila je 2 dl mlijeka u visoku čašu i 2 dl mlijeka u široku čašu te je Mariji dala da izabere. Koju će čašu izabrati Marija? Navedite naziv načela Marijina razmišljanja i objasnite ga.
36. Koja su obilježja odgojnoga stila ravnodušnih roditelja?
- A.** nisko na dimenziji nadzora, visoko na dimenziji topline
B. visoko na dimenziji nadzora, visoko na dimenziji topline
C. nisko na dimenziji nadzora, nisko na dimenziji topline
D. visoko na dimenziji nadzora, nisko na dimenziji topline
37. U kojem se razvojnome razdoblju nalazi petogodišnje dijete koje **ne razumije** da količina tekućine ostaje ista bez obzira na oblik čaše u kojoj se nalazi?
- A.** u predoperacionalnome razdoblju
B. u razdoblju formalnih operacija
C. u razdoblju konkretnih operacija
D. u senzomotornome razdoblju
38. Tina i Robert su prije dva tjedna postali roditelji male Eme. Već imaju petogodišnje jednojajčane blizance. Ema redovito spava i jede, rijetko plače i to samo kada je gladna ili mokra. Pedijatar im je rekao da već vidi da je i Ema „lako dijete” kao i njihovi blizanci. U kojoj se fazi razvoja prema Piagetu nalazi Ema?
39. Blizanci su dobro prihvatili sestricu iako su u početku negodovali jer se roditelji nisu stigli igrati s njima. Oni su jako radoznali, vole isprobavati sve što je novo i stalno smišljaju neke igre. Trenutačno su u fazi kada im je najdraže pretvarati se da su astronauti i vozači utrka. Sa sobom svuda nose svoje medvjede i pričaju s njima. Uvijek kada imaju obroke, stol mora biti postavljen i za njihove ljubimce. Koje je obilježje mišljenja vidljivo iz ponašanja blizanaca prema njihovim medvjedima?
40. U koju vrstu igara spadaju igre astronauta i vozača utrka?
41. U sljedećem zadatku trebate odgovoriti s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak. Navedite tri obilježja kognitivnoga razvoja djece u dojenačkoj dobi.
42. Mama je skrila igračku iza svojih leđa. U kojem će razdoblju dijete početi tražiti skrivenu igračku?
- A.** u predoperacionalnome razdoblju
B. u razdoblju formalnih operacija
C. u razdoblju konkretnih operacija

- D. u senzomotornome razdoblju
43. U kojem razdoblju nestaju refleksi novorođenčeta poput sisanja, hvatanja i hodanja?
- u dojenačkome razdoblju
 - u razdoblju ranoga djetinjstva
 - u razdoblju srednjega djetinjstva
 - u razdoblju puberteta i adolescencije
44. Kako se naziva mišljenje koje se razvija u adolescenciji i omogućuje Davoru i njegovim vršnjacima argumentiranje, nadmudrivanje i „filozofsku” raspravu o problemu?
45. Prilikom izbora odredišta maturalnoga putovanja Davorov razred podijelio se u dva suprotna tabora.
- Davor i njegovi prijatelji željeli su u Grčku, a druga skupina u Španjolsku. Dijelu učenika u razredu bilo je svejedno kamo će putovati, ali nakon razgovora i uvjeravanja od strane drugih učenika, oni su se priklonili jednomu od tabora. Danima se u razredu raspravljalo, argumentiralo, nadmudrivalo i pozivalo na demokraciju i slobodu izbora. Jedni drugima pripisivali su netoleranciju, zlobu i svadljivost. Nikako nisu mogli prihvatiti i uvažiti različite želje i mišljenja. Davor se pitao je li uopće moguć dogovor između toliko različitih ljudi. Dio učenika iz njegove grupe bio je čak spreman pristati na putovanje u Španjolsku pod uvjetom da agencija smanji cijenu. No, nakon zajedničkoga sastanka njihove grupe odlučili su da u Španjolsku ne žele ići ni ako im agencija da besplatno putovanje. Nakon što je većina učenika zbog sukoba počela patiti od bolova u trbuhu i glavobolja, konačno je dogovoreno da tajno glasuju i da putuju gdje većina odluči. Za vrijeme prebrojavanja glasova Davor je primijetio da je ispao jedan glasački listić. Na njemu je bio glas za Španjolsku. Malo se dvoumio, a onda ga je stavio na hrpu za prebrojavanje. U kojoj se fazi razvoja, prema Piagetu, nalaze Davor i njegovi kolege?
46. Kako se naziva obilježje mišljenja adolescenata koji **ne mogu** prihvatiti i uvažiti različite želje i mišljenja drugih?
47. Od koje godine djeca počinju igrati igre u kojima se pridržavaju jasno postavljenih pravila, primjerice, nogomet, graničare itd.?
48. Navedite tri razlike između longitudinalne i transverzalne metode.

PITANJA IZ „LIČNOSTI“:

- Potreba za samoaktualizacijom svojstvena je samo čovjeku. T N
- Rukopis je povezan s crtama ličnosti. T N
- Prema Maslowu najmanji broj ljudi zadovoljava:
 - fiziološke potrebe
 - potrebe za pripadanjem i ljuavlju
 - potrebu za samoaktualizacijom
 - potrebu za sigurnošću
- Ekstravert je:
 - društvena osoba
 - odgovorna osoba
 - povučena osoba
 - neurotična osoba
- Pristupima ličnosti pridružite njegove predmete istraživanja:
 - pristup crta ličnosti 1. dimenzije ličnost
 - psihoanalitički pristup 2. mehanizmi učenja
 - pristup socijalnog učenja 3. nesvejesno
 - samoaktualizacija
- Vrstama psihičkih poremećaja pridružite specifične poremećaje:
 - anksiozni premećaj 1. hipohondrija

- b) somatoformni poremećaj 2. depresija
- c) poremećaji raspoloženja 3. fobija od mraka
- 4. shizofrenija

7. Kako se zovu poremećaji kod kojih osoba gubi kontakt s realnošću, čudno se ponaša, ima halucinacije, paranoidne misli i slično.

8. Sažeto objasnite koja je logika projektivnih tehnika i testova. Navedite jedan njihov nedostatak.

9. Sažeto objasnite kada i zašto se aktiviraju obrambeni mehanizmi ličnosti.

10. Psihijatar je isto što i klinički psiholog.

11. Psihologijska istraživanja potvrdila su povezanost osobina ličnosti s horoskopskim znakom.

12. Sramežljivost, kao psihološka osobina, može se izmjeriti.

13. Prema Maslowu koju od navedenih potreba najprije zadovoljavamo:

- a) potrebu za uspjehom
- b) potrebu za pripadanjem
- c) potrebu za istinom
- d) potrebu za sigurnošću

14. Kako Freud naziva sjedište cjelokupne psihičke energije?

- a) id
- b) ego
- c) superego
- d) Eros i Thanatos

15. Osoba koja osjeća paničan strah prilikom izlaska iz kuće i izbjegava izlaske pati od:

- a) poremećaje raspoloženja
- b) somatofornog poremećaja
- c) psihotičnog poremećaja
- d) anksioznog poremećaja

16. Kako se zovu poremećaji kod kojih se psihički problemi očituju u tjelesnim simptomima?

17. Koji psiholog naglašava važnost samoaktualizacije?

18. Usporedi humanistički i psihoanalitički pristup ličnosti?

19. Većina psihičkih bolesnika nije opasna za druge ljude.

20. Istraživanja pokazuju da postoji sličnosti u osobinama ličnosti među osobama koje su rođene u istome horoskopskome znaku.

21. Prema petofaktorskoj teoriji temeljne dimenzije ličnosti su:

- A. ekstraverzija, savjesnost, otvorenost prema iskustvu, organiziranost i ugodnost
- B. ekstraverzija, neuroticizam, savjesnost, raspoloženje i otvaranje prema iskustvu
- C. ekstraverzija, neuroticizam, savjesnost, otvorenost prema iskustvu, i ugodnost
- D. neuroticizam, aktivnost, savjesnot, otvorenost prema iskustvu i ugodnost

22. Autorima pridružite teorije ličnosti:

- 1. Bandura
- 2. Costa i Mc Rea
- 3. Maslow

- A. psihoanalitička teorija ličnosti
- B. teorija samoaktualizacije
- C. petofaktorska teorija
- D. teorija socijalnog učenja

23. Psihičkim poremećajima pridružite simptome:

- 1. anksiozni poremećaj
- 2. somatoformni poremećaj
- 3. shizofreni poremećaj

- A. halucinacije
- B. probavne smetnje
- C. tjeskoba
- D. osjećaj besmisla života

24. Koji dio ličnosti prema Freudu ima ulogu „unutarnjeg“ roditelja?

25. Kako se zove osobina ličnosti koja određuje način emocionalnog reagiranja na podražaje iz okoline?

26. Sažeto objasnite što je psihoterapija!

27. Ukratko opišite tri postavke humanističkih teorija ličnosti!

28. Koju od navedenih potreba prema Maslowu prvo zadovoljavamo?

- A. potrebu za uspjehom
- B. potrebu za pripadanjem
- C. potrebu za istinom
- D. potrebu za sigurnošću

29. Kako Freud naziva sjedište cjelokupne psihičke energije?

30. Od kojeg poremećaja pati osoba koja osjeća paničan strah prilikom izlaska iz kuće?

- A. od poremećaja raspoloženja
- B. od somatoformnog poremećaja
- C. od psihotičnog poremećaja
- D. od anksioznog poremećaja

31. Tko je utemeljio psihoanalitički pristup u istraživanju ličnosti?

32. Kako se zovu poremećaji kod kojih se psihički problemi očituju u tjelesnim simptomima?

33. Koji psiholog naglašava važnost samoaktualizacije?

34. Koji poremećaj ima osoba koja svaku svoju glavobolju ili povremene bolove u tijelu tumači kao simptom teške bolesti?

- A.** shizofreni poremećaj
- B.** poremećaj ličnosti
- C.** somatoformni poremećaj
- D.** anksiozni poremećaj

35. Kojoj dimenziji pet faktorskoga modela ličnosti odgovara opis Miline ličnosti (vedra, vesela i otvorena osoba)?

36. Od kojega poremećaja pati dječak koji je bio žrtva nasilja?

37. Ana, Meri i Kate dobile su negativnu ocjenu. Ana je to doživjela kao nepravdu i subjektivnost profesora te je odmah krenula u oštru raspravu s njim. Meri je to bio dokaz nedovoljnoga učenja, osjećala se krivom i zaplakala je. Kate je samo odmahнула rukom i nastavila pričati s prijateljima. Čime se objašnjavaju ove razlike u doživljavanju, mišljenju i ponašanju između Ane, Meri i Kate?

38. Radnik pod cijenu otkaza **ne želi** potpisati lažne putne naloge. Koji je dio ličnosti prema Freudu zaslužan za ovakvo ponašanje?

39. Objasnite što je psihoterapija navodeći barem tri različite i bitne informacije.

40. Psiholog želi procijeniti toleranciju na frustraciju kod ljudi te ih izlaže frustrirajućim situacijama i opaža njihovo ponašanje.

Kako se naziva ovakva procjena ličnosti?

- A.** projektni test
- B.** test sposobnosti
- C.** situacijski test
- D.** samoopažanje

41. Čijoj teoriji ličnosti pripada pojam o sebi?

- A. Bandurinoj
- B. Eriksonovoj
- C. Freudovoj
- D. Rogersovoj

42. Na koju osobinu ličnosti pedijatar misli kada govori da je Ema „lako dijete“?

43. Blizanci su jako radoznali, vole isprobavati sve što je novo i stalno smišljaju neke igre.

Kojoj dimenziji pet faktorskoga modela ličnosti odgovara ovaj opis?

44. Zašto su jednojajčani blizanci najbolji ispitanici kod ispitivanja u kojem psiholozi žele točno razlučiti koliki je utjecaj gena, a koliki utjecaj okoline na inteligenciju?

45. Uz koju su osobinu ličnosti vezane naše moralne vrijednosti i prosudbe?

46. Kako Freud naziva seksualnu energiju koja se nalazi u idu?

47. U sljedećim zadacima trebate odgovoriti s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak. Navedite tri bitna obilježja shizofrenih poremećaja.

48. Rina se vrlo lako uzruja u raspravama te burno reagira i žučno raspravlja.

Koja je od navedenih karakteristika povezana s takvim reakcijama?

- A. karakter
- B. temperament
- C. crta ličnosti
- D. savjesnost

49. Kako se zove autor psihoanalitičke teorije ličnosti?

- A. Abraham Maslow
- B. Albert Bandura
- C. Karl Rogers
- D. Sigmund Freud

50. Kako se naziva skup osobina koje pojedinca čine različitim i jedinstvenim u odnosu na druge ljude?

51. Za koju su vrstu psihičkih poremećaja karakteristični simptomi glavobolje i bolova u želucu?

52. Prilikom izbora odredišta maturoznoga putovanja Davorov razred podijelio se u dva suprotna tabora. Davor i njegovi prijatelji željeli su u Grčku, a druga skupina u Španjolsku. Dijelu učenika u razredu bilo je svejedno kamo će putovati, ali nakon razgovora i uvjeravanja od strane drugih učenika, oni su se priklonili jednomu od tabora. Danima se u razredu raspravljalo, argumentiralo, nadmudrivalo i pozivalo na demokraciju i slobodu izbora. Jedni drugima pripisivali su netoleranciju, zlobu i svadljivost. Nikako nisu mogli prihvatiti i uvažiti različite želje i mišljenja. Davor se pitao je li uopće moguć dogovor između toliko različitih ljudi. Dio učenika iz njegove grupe bio je čak spreman pristati na putovanje u Španjolsku pod uvjetom da agencija smanji cijenu. No, nakon zajedničkoga sastanka njihove grupe odlučili su da u Španjolsku ne žele ići ni ako im agencija da besplatno putovanje. Nakon što je većina učenika zbog sukoba počela patiti od bolova u trbuhu i glavobolja, konačno je dogovoreno da tajno glasuju i da putuju gdje većina odluči. Za vrijeme prebrojavanja glasova Davor je primijetio da je ispao jedan glasački listić. Na njemu je bio glas za Španjolsku. Malo se dvoumio, a onda ga je stavio na hrpu za prebrojavanje.

Uz koju se osobinu vezuje Davorova odluka da preda listić koji je ispao, a na kojem je odredište maturoznoga koje ne želi?

53. Koju razinu svijesti, prema psihoanalitičkoj teoriji, pokušava ispitati Rorschachov test mrlja?

54. Definirajte upitnik ličnosti i navedite njegovu prednost i njegov nedostatak.